

De Millenniumtempel van Ezechiël 40-48

door Dr. John C. Whitcomb

<http://www.middletonbiblechurch.org/proph/templemi.htm>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling, plaatje en voetnoten door M.V.

Zij die ontdekt hebben dat **de sleutel om Gods Woord correct te interpreteren** erin gelegen is dit op een normale, letterlijke manier te begrijpen, zullen ook ontdekken dat Ezechiël 40-48 geen last vormt voor de bijbelstudent, maar een genoegen. God brengt vreugde in het hart van de gelovige wanneer hij zich realiseert - misschien voor de eerste keer - dat God ons geen deel van Zijn Woord gaf om ons in verwarring te brengen, maar veeleer om ons te verlichten. God bedoelt werkelijk wat Hij zegt!

Schaalmodel van P. Jongenburger (em. hoogleraar TU Delft), uit zijn boek "Hier zal ik wonen"

De laatste negen hoofdstukken van Ezechiël dienen bijna als een test case voor Gods volk. Met de woorden van Charles Lee Feinberg, een groot oudtestamentisch geleerde van de 20ste eeuw: "Samen met bepaalde andere sleutelpassages van het Oude Testament, zoals Jesaja 7:14 en 52:13-53:12 en gedeelten uit Daniël, vormen de laatste 9 hoofdstukken van Ezechiël een soort van continentale scheidslijn in het gebied van bijbelse interpretatie. Het is een van de gebieden waar de letterlijke interpretatie van de Bijbel en de vergeestelijkings- of allegoriseringsmethode ver uiteenlopen. Hier zijn a-millennialisten¹ en pre-millennialisten² tegengestelde polen. Wanneer 39 hoofdstukken van Ezechiël gedetailleerd, ernstig en letterlijk kunnen behandeld worden, is er geen geldige reden om de laatste 9 hoofdstukken op een heel andere manier te behandelen" (*The Prophecy of Ezekiel*. [Chicago: Moody Press, 1967], p. 233).

God zal Zijn verbondsbeloften met Abraham, Izaäk en Jakob nakomen. Gods "uitverkoren volk" **zal** op een dag genieten van hun "beloofde land", **nadat** zij een nationale wedergeboorte hebben ervaren (Jeremia 31:31-34; Romeinen 11:25-26). Niet enkel voor de Kerk maar ook voor Israël geldt: "Want de genadegaven en de roeping van God zijn onberouwelijk" (Romeinen 11:29).

Wij presenteren nu zeven argumenten ter ondersteuning van, en drie argumenten in oppositie van een letterlijke interpretatie van Ezechiël 40-48.

¹ A-millennialisten interpretern Christus' duizendjarige rijk (millennium) in een geestelijke betekenis. Zij geloven wel in de Tweede Komst, maar verwerpen het idee van een letterlijke duizendjarige regering op aarde.

² Pre-millennialisme: het geloof in de nog toekomstige 1000-jarige regering van Christus, genoemd in Openbaring 20, en dat deze volgt op Christus' wederkomst, en dat de kerk dan in de hemel en Israël het middelpunt op aarde zal zijn. Dit verschilt van A-millennialisme of Post-Millennialisme.

Argumenten ter ondersteuning van een letterlijke interpretatie

1. Een zorgvuldige lezing van Ezechiël 40-42 geeft een duidelijke impressie van een toekomstige letterlijke Tempel voor Israël door het immense aantal opgegeven details betreffende zijn afmetingen, zijn onderdelen en zijn inhoud. Zeker, als zoveel ruimte in de Schrift wordt gegeven aan een gedetailleerde beschrijving van deze Tempel, kunnen wij veilig aannemen dat deze Tempel net zo letterlijk zal zijn als de Tabernakel en de Tempel van Salomo dat waren. Het feit dat zijn structuur en ceremoniën een besliste symbolische en geestelijke betekenis zullen hebben kan niet gebruikt worden als een argument tegen zijn letterlijke bestaan. Want de Tabernakel was een letterlijke structuur niettegenstaande het feit dat deze gevuld was met symboliek en typologieën. Zo'n argumentatie tegen de letterlijkheid kan gemakkelijk aangewend worden om de letterlijkheid van Christus Tweede Komst in heerlijkheid te ontkennen op de basis dat de passages die Zijn komst beschrijven gevuld zijn met symbolische expressies (zie Mattheüs 24 en Openbaring 19).

2. Ezechiël werd specifieke instructies gegeven om alles wat hij zag bekend te maken: "Maak alles wat u ziet, aan het huis van Israël bekend" (Ezechiël 40:4), wat vreemd zou zijn indien de Tempel slechts algemene waarheden zou symboliseren. Zelfs nog meer significant is het feit dat de Israëlieten alle verordeningen moesten nakomen: "maak hun dan bekend de vorm van het huis, de inrichting ervan, de uitgangen ervan en de ingangen ervan, ja, alle vormen ervan, met alle bijbehorende verordeningen, alle bijbehorende vormen en alle bijbehorende wetten, en schrijf dat voor hun ogen op, zodat zij heel de vorm ervan met alle bijbehorende **verordeningen in acht nemen en die houden**" (Ez 43:11). Dit is een exacte parallel met het patroon van de Tabernakel die Mozes zag op de berg en die God Mozes beval te bouwen (Exodus 25:8, 9).

3. Iedereen zal ermee instemmen dat de Tempel van Ezechiël 8-11 de letterlijke Tempel was van Ezechiël's dagen, niettegenstaande de profeet deze zag "in visioenen van God" (Ez 8:3) terwijl hijzelf nog steeds in Babylon was (Ez 8:1). In deze vier hoofdstukken vinden we de vermelding "de ingang van de poort van de binnenste voorhof" (Ez 8:3), "de voorhal" (Ez 8:16), "het altaar" (Ez 8:16), "de drempel van het huis" (Ez 9:3), en "de oostpoort van het huis van de HEERE" (Ez 10:19). En eveneens, zonder enige indicatie voor een denkbeeldige in plaats van een letterlijke Tempel in de hoofdstukken 40-42, vinden we gelijkaardige zo niet identieke beschrijvende formuleringen die gebruikt worden: "In visioenen van God" (Ez 40:2; vgl 8:3), "De binnenste voorhof had een poort" (Ez 40:27; vgl. 8:3), "de voorhal van het huis" (Ez 40:48; vgl. 8:16), "het altaar" (Ez 43:18; vgl. 8:16), en "de poort die naar het oosten gekeerd was" (Ez 43:1; vgl. 10:19) door welke de heerlijkheid van God binnenkwam, precies zoals Hij was vertrokken volgens Ez 10:19 en 11:23. Nu, als de Millenniumtempel niet als een realiteit moet opgevat worden, waarom dan toch beweren dat de wederkomst van de God van Israël een realiteit is?

4. Ezechiël is niet de enige oudtestamentische profeet die een toekomstige, heerlijke Tempel zag voor Gods uitverkoren volk Israël, compleet met dierlijke offers, in het Heilige Land:

a) **Profetieën van een Millenniumtempel:**

Joël 3:18

Jesaja 2:3

Jesaja 60:13

Daniël 9:24

Haggai 2:7, 9

b) **Profetieën van dierlijke offers in de toekomstige Tempel:**

Jesaja 56:6, 7

Jesaja 60:7

Jeremia 33:18

Zacharia 14:16-21

5. God heeft aan de afstammingslijn van Zadok beslist een eeuwig priesterschap beloofd (1 Samuël 2:35; 1 Koningen 2:27, 35). Dit bevestigt Gods belofte van een eeuwig priesterschap aan Zadok's voorvader Pinehas (Numeri 25:10-13), dat ook Zijn belofte van een eeuwig priesterschap bevestigt aan Pinehas' grootvader Aäron (Exodus 29:9; 40:15). Zie 1 Kronieken 6:3-8, 50-53 voor de volledige genealogie. Bovendien werd deze belofte van een eeuwigdurende priesterschap sterk bevestigd door God via Jeremia 33:17-22, die de eeuwigheid van de Levitische priesters linkt met de eeuwigheid van het Davidische koningschap en de eeuwigheid van de rotatie van de aarde ("dag en nacht") om zijn as! In het licht van deze voortdurend opnieuw bevestigde beloften van God is het hoogst betekenisvol dat de Millenniumtempel van Ezechiël de zonen van Zadok als priesters zal hebben (Ez 40:46, 44:15). Blijkbaar meent God wat Hij zegt! De intrinsieke mogelijkheid dat dit letterlijk wordt vervuld wordt enorm versterkt door de vernoeming van 12.000 Levieten die door God verzegeld zullen worden in de nog toekomstige zeventigste jaarweek van Daniël (Openbaring 7:7). Als dit letterlijke levieten zijn, is het niet meer consistent te blijven volhouden dat de Tempel geestelijk is of figuratief. En als Gods beloften aan Aäron, Pinehas en Zadok vergeestelijkt worden, hoe kunnen we dan volhouden dat Gods beloften aan David letterlijk zullen vervuld worden (2 Samuël 7:13, 16)?

6. De Bijbel leert duidelijk dat alhoewel in het ware Christendom niet zoiets bestaat als een Tempel, een altaar of dierlijke offers (Johannes 4:21, Hebrëen 7-10), er wel zulke voorzieningen zullen zijn voor Israël volgend op de Opname van de Kerk (Mattheüs 24, 2 Thessalonicenzen 2:4, Openbaring 11:1, 2. Vergelijk ook Hosea 3:4, 5 met Daniël 9:24, 27). Bovendien geeft Openbaring 20:9 aan dat Jeruzalem, de "geliefde stad", opnieuw "het kamp van de heiligen" zal zijn tijdens het Millennium. De duidelijke nieuwtestamentische leer van een post-opname-"heilige plaats" en "tempel van God" in Jeruzalem, compleet met "het altaar" (Openbaring 11:1), prepareert ons op de verwachting van een Millenniumtempel in connectie met de "heilige stad" Jeruzalem, in harmonie met de oudtestamentische lering.

7. Het enige echte alternatief voor een letterlijke interpretatie is het ongelovige modernisme (gewoonlijk a-millenniaal) dat niet aarzelt te zeggen dat deze Tempel louter een verzinsel was van Ezechiël's verbeelding en een fantasierijk idealisme dat zegt dat deze Tempel een afbeelding is van bepaalde realiteiten met betrekking tot de Kerk en iets wat vervuld zal worden in onze tijd of in de eeuwige toestand. (Zie, bijvoorbeeld, Beasley-Murray over Ezechiël in de *New Bible Commentary: Revised*, 1970, p. 684).

Andrew W. Blackwood, Jr., in *Ezekiel, Prophecy of Hope* (Baker Book House, 1965), gelooft dat de centraliteit van het altaar in Ezechiël's Tempel wijst op de centraliteit van de communietafel in de christelijke kerk! In het kader hiervan zegt Dr. Blackwood: in vele van de prachtige protestantse kerken die vandaag gebouwd worden, is de tafel van de Heilige Communie weggedrukt tegen de muur op de grootst mogelijke afstand van de vergadering, zoals het ook de gewoonte was in het middeleeuwse Rooms-katholieke gebruik. Maar vandaag is in de mooie nieuwe Rooms-katholieke kerken de sacramentele tafel van de muur weg gehaald zodat de congregatie, in zoverre fysiek mogelijk, de tafel omringt. Ezechiël vertelt ons zeker dat kerkarchitectuur een expressie zou moeten zijn van de theologie" (p. 240).

Dit type van vergeestelijkende interpretatie is zo wijd verspreid dat zelfs sommige prominente dispensationalisten erdoor beïnvloed werden. Dr. J Sidlow Baxter, bijvoorbeeld, zegt ons dat "de hoofdbetekeningen van de opvallende symbolen duidelijk zijn ... De verschillende kubusvormige afmetingen symboliseren hun **goddelijke volmaaktheid**. In de beschrijving van het offerritueel zien we de **absolute zuiverheid** van de finale aanbidding" (*Explore the Book IV*, 34, Academie Books, Grand Rapids, 1966). Wij laten het aan de lezer over om te beslissen, na Ezechiël 40-42 bestudeerd te hebben, of dit "duidelijke" betekenissen zijn van deze "symbolen".

Wij zijn ook erg ontgoocheld te zien dat zelfs Dr. Harry Ironside, wiens profetische inzicht gewoonlijk erg helder was, ook viel voor dezelfde tendens van vergeestelijking. Merk op hoe hij de Tempelrivier van Ezechiël 47 probeerde te vergeestelijken: "Ezechiël's gids mat duizend el, dat is 450 meter, en hij liet de profeet door het water gaan: het water kwam tot de enkels. Zou dit niet het prille begin van een gemeenschap met God kunnen suggereren? 'Als wij door de Geest leven, laten wij dan ook door de Geest wandelen' (Galaten 5:25). De voeten waren in de rivier en de wateren bedek-

ten ze, maar de gids mat een volgende duizend el en liet Ezechiël er doorheen gaan, en het water kwam tot zijn knieën. Wie zal menen dat dit te fantasierijk is als we zeggen dat de wateren tot aan de knieën gebed in de Heilige Geest suggereert? Maar de gids mat een volgende duizend el en liet de profeet door de wateren gaan, en nu kwam het water tot aan zijn heupen, wat de complete controle suggereert over elke vleselijke begeerte in de kracht van de Geest van God. Hij mat een volgende duizend el, en wat eens begon als een klein uitvloeisel was nu een rivier zodat Ezechiël er niet doorheen kon waden, omdat de wateren zo hoog stonden dat men erin moest zwemmen. Zeker betekent dit te leven in de volheid van de Geest, iets waarnaar elk kind van God zou moeten verlangen (*Ezekiel the Prophet*, pp. 327, 328, Loizeaux Brothers, 1949).

Naar mijn mening is zo'n uiteenzetting van de Heilige Schrift niet enkel fantasievol maar ook gevaarlijk. Als de commentator de letterlijke interpretatie van de passage afwijst, en erin faalt elders in de Schrift ondersteuning te vinden voor een consistente figuratieve of symbolische interpretatie, dan moet hij zijn onwetendheid belijden, de passage met rust laten, en tot iets anders overgaan. Want vele eeuwen is de Kerk het subject geweest van talloze vergeestelijkende interpretaties van oudtestamentische en nieuwtestamentische profetieën met betrekking tot de Tweede Komst van Christus. Het is ons gebed dat God in deze laatste dagen vele getrouwe studenten van Zijn Woord zal doen opstaan die de profetische Geschriften zullen onderzoeken in het geloof dat God eigenlijk meent wat Hij zegt.

Bezwaren tegen een letterlijke interpretatie van Ezechiël 40-48

1. "Het is ondenkbaar dat een systeem van dierlijke offers opnieuw zal ingesteld worden nadat het éne volmaakte offer van Christus tot stand gebracht werd, in het bijzonder in het licht van Hebreeën 7-10".

Antwoord:

Alhoewel dit het grootste bezwaar mag lijken te zijn tegen de letterlijkheid van de Millenniale Tempel, zijn er verschillende belangrijke overwegingen die dit bezwaar tegengaan.

[1] Het millennialle systeem van offers beschreven door Ezechiël verschilt grondig van het Aäronische systeem, zodat het niet gewoon gaat om een herinstelling van het Mozaïsche Judaïsme zoals velen hebben beweerd. Deze veranderingen kan de joden na de ballingschap niet ontgaan zijn, zoals Zerubbabel en Jozua, die, ziende de context waarin Ezechiël deze nieuwe verordeningen plaatste, zich onmiddellijk zullen gerealiseerd hebben dat de profetie slechts vervuld kon worden in de tijd van het koninkrijk. Daarom deden zij geen inspanning om zo'n tempel te bouwen na de ballingschap. Dwight Pentecost (*Things to Come*, 1958, pp. 520-524) wijst erop dat er geen Ark van het Verbond zal zijn, geen stenen tafelen van de Wet, geen tafel met de Toonbroden, geen Cherubs, geen gouden Kandelaar, geen Gordijn en geen Verzoendeksel. In plaats van de hogepriester zal er een vorst zijn die bepaalde koninklijke en priesterlijke machten heeft, maar hij is geen koning, noch priester. De Levieten zullen minder tempelprivileges hebben, behalve voor de zonen van Zadok die als priesters zullen dienen. Het feest van Pinksteren is weggelaten evenals de grote Verzoendag, en er is geen avondoffer. De afmetingen van de tempel en voorhoven zijn gewijzigd en ze bevinden zich niet meer in de stad. In verband met de vele toevoegingen in de Millenniumtempel zegt Nathanael West (*The Thousand Years in Both Testaments*, p. 429; geciteerd door Pentecost, p. 522): "Het ingaan van de Heerlijkheid in te Tempel van Ezechiël om daar te wonen, voor altijd; het levende water dat vloeit en groter wordt vanaf het altaar, de wonderlijke geneeskrachtige bomen, de nieuwe verdeling van het land overeenkomstig de 12 stammen, hun gelijke delen en de heraanpassing van de stammen zelf, het deel van de vorst, en de nieuwe naam van de stad: 'Jahweh Shammah'³, bewijzen allemaal dat het herstelde Nieuwe Israël een bekeerd volk zal zijn dat God aanbidt 'in Geest en Waarheid'".

De latere rabbi's, die de ware betekenis van oudtestamentische profetie verloren hebben, zaten diep verveeld met de tegenstellingen tussen Mozes en Ezechiël, en hoopten dat Elia de problemen zal kunnen verklaren wanneer hij wederkeert naar de aarde! Blackwood (*op. cit.*, p. 22) citeert een an-

³ Ez 48:35.

dere rabbijnse bron met de vermelding: “de hele profetie zou uit de canon uitgesloten zijn ware het niet om redenen van de devote arbeid van Rabbi Hanina ben Hezekiah, een geleerde uit de eerste eeuw n.C. die een extensieve commentaar op Ezechiël moet geschreven hebben: ‘driehonderd vaten olie werden voor hem voorzien voor licht, en hij zat in de bovenkamer waar hij alle discrepanties met elkaar verzoende’ (*Babylonian Talmud*, Menahoth 45a)”. Met een soortgelijk dilemma zien moderne christelijke geleerden die een letterlijk millennium ontkennen zich geconfronteerd. Bijvoorbeeld, de contribuant van Ellicott’s *Commentary on Ezekiel* beweert tweemaal dat de profetie niet letterlijk kan vervuld worden “behalve in de veronderstelling van fysische veranderingen in het land”; maar dat is precies wat de Bijbel ons vertelt dat er zal gebeuren in de tijd van de installatie van het millennium.

[2] Enkel omdat dierlijke offers en priesters geen plaats hebben in het Christendom betekent daarom nog niet dat ze geen plaats zullen krijgen in Israël na de opname van de Kerk; want er is doorheen de Schriften een duidelijk onderscheid gemaakt tussen Israël en de Kerk. En enkel omdat God Zijn werk van heiliging in de Kerk zal beëindigd hebben tegen de tijd van de Opname, is geen grond voor het aannemen dat Hij Zijn werk van onderricht, toetsing en heiliging van Israël zal beëindigd hebben. In feite is een van de belangrijkste doelen van het duizendjarige aardse koninkrijk van Christus het rehabiliteren van Zijn uitverkoren volk Israël voor de ogen van de naties (Jesaja 60, 61). Het is duidelijk dat het boek Hebreeën geschreven werd aan **christenen**, en we hebben niet het recht erop te staan dat **Israëlieten** tijdens het Millennium eveneens **christenen** zullen zijn, zonder priesters, offers of Tempel. Heiligen zoals Johannes de Doper, die stierven vóór het Kruis, waren geen christenen (Johannes 3:29; Mattheüs 11:11); en zij die gered worden na de opname van de Kerk zullen overeenkomstig uitgesloten zijn van lidmaatschap in de Bruid van Christus, alhoewel zij “tot volmaaktheid” zullen gebracht worden zoals alle verlost (Hebreeën 12:23).

[3] Zelfs in het genadetijdperk acht God het noodzakelijk voor christenen dat zij herinnerd worden aan de ontzaglijke prijs die Jezus betaalde, middels het symbolisme van **het brood en de beker**. Drinken van deze “drinkbeker der dankzegging” (1 Korinthiërs 10:16) impliceert geen her-offeren van het bloed van Christus (zie Hebreeën 9:25), maar het dient als een krachtige “**gedachtenis**” aan Christus en een krachtige **verkondiging** van “de dood van de Heere, totdat Hij komt” (1 Korinthiërs 11:25-26). Evenzo, in de context van onderscheiden Israëlitische aanbidding, zullen vijf verschillende offerandes, waarvan vier met bloedstorting, dienen als een constante gedachtenis voor de Joden in het millennium (die nog niet zijn verheerlijkt) aan de ontzaglijke en volmaakte offerande die hun Messias, nu aanwezig in hun midden, heeft geleden, eeuwen voordien, om hun redding mogelijk te maken. In de context van het feit dat er geen andere bloedstorting zal zijn in de hele wereld, wegens de terugkeer naar semi-Edense toestanden (vgl. Jesaja 11:6-9), zullen zulke offers op het Tempelaltaar dubbel indrukwekkend zijn.

Echter, zulke offers zullen niet geheel vrijwillig en zuiver memoriaal zijn, zoals waar is voor de christelijke avondmaalviering. Ezechiël zegt dat God mensen zal accepteren (een “welgevallen” aan hen hebben) op basis van dierlijke offers (Ez 43:27), en ze zijn bestemd “om verzoening te doen voor het huis van Israël” (Ez 45:17; vgl. 45:15). Met andere woorden: net zoals in oudtestamentische tijden zal het voorrecht van leven en fysieke zegen in het theocratische koninkrijk afhankelijk zijn van uitwendige conformiteit met de ceremoniële wet. Zulke conformiteit bracht geen redding in oudtestamentische tijden, maar geredde Israëlieten onderwierpen er zich gewillig aan. Enkel **geloof** in God kon redding brengen, en dit is Gods plan geweest in elke dispensatie. Het is daarom een ernstige vergissing erop te staan dat deze offers **zonden wegnamen**. Ze waren zeker niet in die zin verzoenend in de Mozaïsche economie, “Want het is onmogelijk dat het bloed van stieren en bokken de zonden **wegneemt**” (Hebreeën 10:4) en ze zullen dat ook niet zijn in het Millennium. Maar hun symbolische en pedagogische waarde, anders dan de Avondmaaldienst, zal gehandhaafd worden door een legalistisch systeem van opgelegde participatie. Bijvoorbeeld, zij die beslissen het jaarlijkse Loofhuttenfeest niet te vieren zullen gestraft worden met droogte of een plaag (Zacharia 14:16-19). Als de ware betekenis van de vijf offerandes begrepen worden, is het niet moeilijk te zien hoe ze kunnen dienen als effectieve dragers van goddelijke instructie en discipline voor Israël en de naties tijdens het koninkrijkstijdperk. (For a detailed discussion of the theological and exegetical issues involved, see J. C. Whitcomb, “Christ’s Atonement and Animal Sacrifices in Israel”

(*Grace Theological Journal* 6:2 [Fall, 1985], pp. 201-217), published in abbreviated form (same title) in *Israel My Glory* 45:2 [April/May, 1987]).

2. “Wanneer we lezen in Ezechiël 47:1-12 van water dat uit de Tempel vloeit en dan toeneemt tot een grote rivier zonder zijrivieren, en dan in de Dode Zee komt en deze geneest van zijn dood, en dat er vruchtbomen groeien aan de oevers met eeuwig gebladerte en fruit dat niet opraakt, en dat de bladeren gebruikt worden als medicijn, dan zijn we in het rijk van het idealisme! We vinden zo’n stroom afgebeeld in de eeuwige staat (Openbaring 22:1-2) maar we kunnen zo’n stroom zeker niet plaatsen in het Millennium”.

Antwoord:

Zulk bezwaar is grotendeels gebaseerd op de bedrieglijke notie dat de bovennatuurlijke aspecten van eschatologie (inbegrepen de beschrijvingen van het Nieuwe Jeruzalem in Openbaring 21 en 22) zuiver idealistische beelden zijn. Ongetwijfeld hebben vele joden die de oudtestamentische Messiaanse profetieën bestudeerden vóór Zijn Eerste Komst hetzelfde gedacht. Maar toen Christus kwam veranderde Hij water in wijn, vermenigvuldigde Hij broden en vissen, stilde een grote storm onmiddellijk, en genas de zieken en wekte de doden op (Jesaja 35:5, 6; Mattheüs 11:5). Hij noemde hen die niet **alles** wat de profeten zeiden “onverstandigen en tragen van hart!” (Lukas 24:25).

In het licht van de vervullingen tijdens de Eerste Komst, en de strenge vermaning van de Heer, is het wijzer deze millennia profetieën letterlijk te nemen. Wie zijn wij om te zeggen dat er geen bovennatuurlijke aspecten zijn aan het millennia bestuur van de verheerlijkte Christus op aarde? Sommigen die de letterlijkheid van de Tempelstroom ontkennen geven toe dat Edense omstandigheden zullen overheersen in dat tijdperk, met lang leven, universele vrede, transformatie van het dierlijke leven en het bloeien van de woestijnen. Maar als we zorgvuldig sommige van de omstandigheden in beschouwing nemen die bestonden in de Hof van Eden, dan zullen we ontdekken dat er sommige dingen waren, zoals bomen en fruit, die bijzondere vegetatieve krachten hadden en dat er ook een stroom was vanaf de Hof die zich vertakte in vier rivieren (Genesis 2:10-14). Weinigen die de letterlijkheid van de Tempelstroom in Ezechiël 47 ontkennen zouden zover gaan de letterlijkheid van de rivieren en bomen van Genesis 2 te ontkennen. Maar is dat niet inconsistent? Kan God deze dingen niet verwezenlijken voor Zijn eigen doeleinden op manieren die wij vandaag nog niet kunnen begrijpen? Als de natuurlijke processen van onze huidige wereld dienen als de ultieme gids voor wat kan of niet kan gebeuren, dan vernietigen we niet enkel veel van de Bijbelse eschatologie, maar eindigen we zover als met het ontkennen van zelfs de miraculeuze werken van Christus. Dit is een veel te hoge prijs voor het handhaven van een idealistische zienswijze van Ezechiël’s profetieën.

For a helpful analysis of the Millennial Temple prophecy of Ezekiel 40-48, see Charles Lee Feinberg, *The Prophecy of Ezekiel: The Glory of the Lord*. [Chicago: Moody Press, 1969], pp. 233-279.

This article was taken, with Dr. Whitcomb’s permission, from *The Diligent Workman Journal* (Volume 2, Issue 1), May 1994.